

PROGRAMMA 2 – ECONOMIE, WERK EN ONTWIKKELING

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Visie Economie, werk en ontwikkeling

In het raadsakkoord “Samen werken in vertrouwen” onderscheiden we de thema's Economie, Ondernemen en Bedrijfsleven. De regio Foodvalley wordt hierin benoemd als een regio die door sterk economisch beleid en een aantrekkelijk ondernemersklimaat bovengemiddeld hard groeit. Hierbij is er een sterke relatie met het behoud en uitbreiden van de lokale en regionale werkgelegenheid. Veenendaal willen we daarbij aantrekkelijk houden als vestigingsplaats voor ondernemers, zowel voor de bedrijventerreinen als voor de winkelcentra. Investeren in het vestigingsbeleid, ondernemersklimaat en werkgeversdienstverlening leveren hieraan een bijdrage. Uitgangspunt hierbij is de verbinding tussen het stimuleren van de lokale economie en het behouden en vergroten van kwalitatieve en kwantitatieve werkgelegenheid op verschillende niveaus.

Thema's Economie, werk en ontwikkeling

- I. Economische ontwikkeling en werkgelegenheid
- II. Recreatie en toerisme

Financiën Economie, werk en ontwikkeling

Bedragen x € 1.000	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	1.043	1.043	1.043	1.043
Lasten	2.221	2.074	1.930	1.930
Saldo programma (voor mutaties reserves)	-1.178	-1.032	-887	-887
Beschikkingen	723	593	593	593
Stortingen	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	723	593	593	593
Saldo programma (na mutaties reserves)	-455	-438	-294	-294

Actuele ontwikkelingen Economie, werk en ontwikkeling

Thema I - Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Vanaf 2020 worden de economische ontwikkelingen in brede zin sterk bepaald door eerst de coronacrisis en vanaf 2022 door de oorlog in Oekraïne en daarmee samenhangende energiecrisis. De verwachting was dat de daaraan gerelateerde inflatiestijging effect zou hebben op de nationale, regionale en lokale economische groei. In de praktijk blijken de hogere prijzen vooral nadelig te zijn voor de inwoners. Met loonstijgingen, verhogingen van minimumloon en compensatie van hogere energieprijzen werden op instrumentele wijze deze effecten zoveel mogelijk beperkt. De lage werkloosheidscijfers laten zien dat de werkgelegenheid in brede zin nog niet veel schade ondervindt, ook op lokaal niveau. Voor 2024 is nog onduidelijk hoe deze economische groei, mede door hogere rentes, zich verder ontwikkelt.

We blijven de lokale en regionale infrastructuur en instrumenten waar mogelijk gericht inzetten om ondernemers te ondersteunen. Een aandachtspunt is het toenemende personeelstekort in diverse sectoren wat van invloed is op de economische groei van bedrijven. Dit geldt zowel voor ondernemers op de bedrijventerreinen, detailhandel en horeca en kan een belemmerende factor zijn voor economische groei. Op regionaal niveau wordt vanuit verschillende projecten inzet gepleegd om op een zo goed mogelijke manier vacatures in te vullen vanuit het beschikbare arbeidspotentieel.

Intensivering bedrijventerreinen

Gebleken is dat intensivering op individueel pandniveau een moeizame kwestie is. Obstakels zijn vooral de financiële uitdagingen die hiermee gemoeid zijn. Voor succesvol intensiveren van bedrijventerreinen is een gebiedsplan noodzakelijk. We willen, in samenwerking met het georganiseerde bedrijfsleven, voor één of maximaal twee bedrijventerreinen onderzoeken of

een gebiedsplan gemaakt kan worden. Dit plan zal dan naast intensivering ook koppelkansen voor verduurzaming bevatten. Hiervoor is wel additionele financiering noodzakelijk.

Duurzaam ondernemen en circulaire economie

Vanuit de Visie Bedrijventerreinen, zoals vastgesteld in de raad van 26 januari 2023, ontwikkelen we in Veenendaal duurzame bedrijventerreinen. Hierbij wordt ingezet op:

- klimaat adaptieve maatregelen en voorzieningen
- energiebesparende en energieopwekkende maatregelen.
- Een circulaire economie

Energiebesparing en energie opwek door bedrijven dragen bij aan de klimaatdoelstellingen die zijn vastgelegd in de Klimaatwet. We zetten in op het bevorderen van energieneutraal ondernemen en informeren ondernemers over het nemen van maatregelen en voorzieningen om energie te besparen en op te wekken. Dit doen we door de inzet van het Energieloket Veenendaal. We zetten in op kantoorpanden met minimaal label C. Daarnaast coördineren we de werkzaamheden van de Omgevingsdienst Utrecht in het toezien op de Energiebesparingsplicht voor bedrijven. Een uitdaging voor energieneutraal ondernemen de komende jaren is netcongestie. Samen met ondernemers en provincie werken we aan de oplossing voor netcongestie in Veenendaal.

In de Visie Bedrijventerreinen is de ambitie opgenomen om op bedrijventerrein de Compagnie-Oost een duurzame mobiliteitsboulevard te realiseren. Hieronder wordt verstaan de verkoop van duurzame voertuigen (elektrische auto's en fietsen), verkopen van waren die bijdragen aan verduurzaming (zonnepanelen en laadpalen) en een mobiliteitshub (hub met bijv. deelfietsen).

We staan positief tegenover initiatieven die bijdragen aan deze mobiliteitsboulevard maar voorsnog zijn er, behoudens de vestiging van een onderneming die fietsen verkoopt, nog geen concrete verzoeken geweest. Een eventuele mobiliteitshub wordt uitgewerkt binnen de Opgave Programma Integrale Mobiliteit (OPIM). Vanuit de inhoud is een adviseur duurzame mobiliteit aangesteld die zich onder andere bezig houdt met deelmobiliteit, logistiek en duurzame mobiliteit.

In de contacten zoals die er zijn met onder meer de autobranche en andere relevante branches blijven we op de hoogte van ontwikkelingen gericht op duurzame mobiliteit.

Netcongestie

Het elektriciteitsnet van Veenendaal zit vol, zowel voor de afname als de teruglevering van elektriciteit. Eén van de gevolgen van deze netcongestie is dat bedrijven geen nieuwe, zware elektriciteitsaansluiting kunnen krijgen van de netbeheerders Stedin en Tennet. De ontwikkeling van het Veenendaalse bedrijfsleven wordt hierdoor beperkt. Het terugleveren van opgewekte energie is op een gegeven moment niet meer mogelijk omdat daarmee het elektriciteitsnet periodiek overbelast raakt. Voor bedrijven wordt het daardoor minder aantrekkelijk om energieneutrale maatregelen te nemen, zoals het plaatsen van zonnepanelen.

De gemeente werkt samen met ondernemend Veenendaal, Stedin en de provincie Utrecht aan oplossingen om netcongestie te verminderen. Op de lange termijn gaat het om het verzwaren van het elektriciteitsnetwerk. Hiervoor is de grootste rol weggelegd voor de netbeheerders. Op de kortere termijn wordt er gezamenlijk gewerkt aan:

- alternatieve opwekmogelijkheden;
- het kunnen delen van opgewekte energie door bedrijven onderling;
- opslag van alternatief opgewekte elektriciteit;
- bevorderen van energiemangement om energie-opwek en -verbruik beter te verdelen over de dag om piekbelasting te verminderen/voorkomen.

Daarnaast is Veenendaal samenwerkingspartner van de Energy Board Utrecht waarin de provincie Utrecht, netbeheerders Tennet en Stedin, de regio's U16 en Foodvalley en de gemeenten Utrecht en Amersfoort samenwerken aan een oplossing voor netcongestie.

Starters en ondernemersdienstverlening

Komende jaren richten we ons meer specifiek op startende ondernemers. We willen verkennen op welke wijze we starters nog beter kunnen adviseren en ondersteunen. Gelet op de groei van het aantal ZZP'ers willen we verkennen of en in welke mate we hen generiek kunnen ondersteunen. We stellen een herzien plan van aanpak op om ondernemersdienstverlening zo goed mogelijk te organiseren.

Werkgelegenheid

Het behoud en bevorderen van werkgelegenheid kan op onderdelen belemmerd worden door gebrek aan ruimte. Daarnaast wordt deze ook belemmerd door een tekort aan voldoende en gekwalificeerd personeel. De prognose van werkgelegenheidscijfers laten een stijging zien ten opzichte van 2022 en 2023. We richten ons op een betere aansluiting tussen vraag en aanbod van personeel en willen meer zicht hebben op het onbenut arbeidspotentieel. We investeren in een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Veenendaal onderscheidt zich binnen de regio Foodvalley als ICT-gemeente.

Binnen de beperkte ruimte zien we diverse initiatieven en aanvragen op het gebied van kinderopvang en fitness die een bijdrage kunnen leveren aan het vergroten van werkgelegenheid. Tevens bieden ze, zeker vanuit het oogpunt van vergroten kinderopvangmogelijkheden, kansen om inwoners deel te laten nemen aan het arbeidsproces. Hierbij is er een duidelijke relatie tussen het vergroten van werkgelegenheid en het stimuleren van arbeidsparticipatie en re-integratie.

Vitale Binnenstad

Vanuit het programma Vitale Binnenstad 2021-2024 richten we ons op een complete en comfortabele binnenstad die economisch en sociaal vitaal is voor de ondernemers in de binnenstad, de bewoners van Veenendaal en regionale bezoekers en toeristen. Belangrijke projecten en ontwikkelingen voor 2024 zijn het project Tuinstraat, de ontwikkelingen op het vlak van het theater Lampegiet/gebiedsvisie Duivenweide, het aantrekkelijker maken van de Markt, vergroening binnenstad, duurzame mobiliteit binnenstad (in samenhang omgevingsprogramma OPIM), uitvoering Acquisitieplan en opstellen strategisch marketingplan Winkelstad.

Digitalisering

Circa 25 tot 30% van onze inwoners sluiten niet of nauwelijks aan bij de nieuwe digitale werkelijkheid. De digitale inclusie is een verbijzondering van de inclusieve stad Veenendaal. In de begroting is voor de jaren 2023 tot en met 2025 jaarlijks € 150.000,- opgenomen. De middelen zijn bedoeld om hierover beleid te ontwikkelen en uit te voeren. De uitvoeringsmiddelen zijn onder andere voor uitvoer van projecten en subsidies, bijvoorbeeld voor het vergroten van inzet van vrijwilligers.

Thema II - Recreatie en toerisme

Uitvoering actieplan visie Recreatie en Toerisme

In 2024 richten we ons op de uitvoering van het actieplan behorende bij de visie recreatie en toerisme die in december 2023 aan de raad ter vaststelling wordt voorgelegd. De bewoners van Veenendaal zijn voor het recreëren in het groen, met name aangewezen op recreatievoorzieningen rondom Veenendaal. Belangrijke aandachtspunten in 2024 zijn inzetten op effectieve samenhang tussen de verschillende regionale toeristisch recreatieve samenwerkingsverbanden en recreatieve pakketten waarin Veenendaal participeert, duurzaam beheer van natuurgebieden en duurzame mobiliteit van en naar recreatiegebieden vanuit Veenendaal. Ook zullen we in regionaal verband gaan werken aan het beter op de kaart zetten van de Grebbelinie.

Evenementenbeleid

Voor de jaren 2024 en volgend daarna is na een uitvoerig participatietraject nieuw beleid opgesteld met daarin onder andere aandacht voor duurzaamheid en gezondheid, locaties, geluidsnormen en levendigheid. Het is onze taak een goede balans te vinden tussen de levendigheid van de stad en het voorkomen van overlast door o.a. het stellen van duidelijke kaders, het vroegtijdig betrekken van omwonenden en het borgen van de veiligheid van inwoners tijdens evenementen. In de nog lopende projecten en ontwikkelingen zoals de herinrichting Stadspark/evenemententerrein, de ontwikkelingen in het kader van mogelijke nieuwbouw Theater Lampegiet en de upgrade van de Markt zal ook aandacht aan ruimte en voorzieningen voor evenementen worden besteed. Het nieuwe evenementenbeleid is in oktober 2023 ter vaststelling voorgelegd aan de raad.

Thema I – Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Algemeen Economische ontwikkeling en Werkgelegenheid

Het gemeentelijk vestigingsbeleid en ondernemersdienstverlening richt zich op een zo goed mogelijk vestigingsklimaat voor bestaande en nieuwe ondernemers. Daarmee wordt ook de werkgelegenheid gestimuleerd. Binnen de regio Foodvalley presenteren we ons als een aantrekkelijke regio voor ondernemen in brede zin. Dit willen we realiseren door het transformeren van kansarme locaties en uitbreiden van kansrijke locaties. De kaders van de provinciale en regionale kantorenvisie zijn hierbij van belang, we hebben aandacht voor spreiding en afstemming van vestigingsverzoeken in de regio en voeren het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) uit. De Verstedelijkingsstrategie is hierbij leidend. We voeren de Visie Bedrijventerreinen uit waarbij inhoudelijk de afstemming plaatsvindt met de relevante opgaven. Zowel regionaal als lokaal worden de mogelijkheden van circulaire economie zo goed mogelijk benut. Wij zetten ons in om Veenendaal te promoten als een aantrekkelijke stad om te wonen en te werken.

Wat willen we bereiken?

I.a. Veenendaal is een aantrekkelijke stad om te werken en ondernemen.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.a.1. We stimuleren en faciliteren startende ondernemers door o.m. organiseren van een jaarlijks startersevent en het informeren en ondersteunen van starters bij vragen.

Wat willen we bereiken?

I.b. Behouden en uitbreiden werkgelegenheid voor Veenendaal.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.b.1. We faciliteren en ondersteunen bestaande en nieuwe ondernemers door inzet van onze accountmanager, periodieke overleggen met het bedrijfsleven, zorgen voor een goede doorgeleiding en coördinatie van afhandeling van ondernemersvraagstukken.

Wat willen we bereiken?

I.c. Samen met de Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU) intensiveren we de bedrijventerreinen waardoor er een hogere verdichtingsgraad ontstaat ofwel meer mensen kunnen werken op een m².

Wat gaan we daarvoor doen?

I.c.1. Bedrijventerreinen, kantoorlocaties en binnenstad worden aantrekkelijker gemaakt in 2024, gericht op een optimaal vestigings- en investeringsklimaat.

Wat willen we bereiken?

I.d. ICT Campus faciliteert regionale samenwerkingen tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.d.1. We geven uitvoering aan het programma ICT Campus, waarbij acquisitie van ICT-bedrijven in lijn is met toekomstgerichte nieuwe economie.

Wat willen we bereiken?

I.e. We willen uitbreiding van het aantal bedrijventerreinen.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.e.1. In samenspraak met provincie Utrecht, regio Foodvalley en met de Groene Metropool onderzoeken we welke uitbreidingslocatie voor bedrijventerreinen mogelijk zijn.

Wat willen we bereiken?

I.f. Veenendaal is een aantrekkelijke stad om te wonen, werken en leven.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.f.1. We geven uitvoering aan het programma Vitale Binnenstad met aandacht voor een divers pallet aan functies, toegankelijkheid, vergroening en verduurzaming, innovaties en versterking van de uitvoeringsstructuur.

Wat willen we bereiken?

I.g. We realiseren in Foodvalley verband een volledig circulaire economie in 2050. 50% minder gebruik van primaire grondstoffen (metalen, fossiel, mineralen) in 2030.

Wat gaan we daarvoor doen?

I.g.1 We voeren het regionale plan van aanpak uit en richten ons daarbij op: - duurzamer gebruik van grondstoffen - meer concurrerend vermogen - regio foodvalley als innovatieve kennisregio voor circulaire economie

Verbonden partijen Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Dit is niet van toepassing voor dit thema.

Beleid gerelateerd aan thema Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Beleid perifere detailhandel Foodvalley 2020 - 2025	16-12-2021
Detailhandelsbeleid Veenendaal 2023 -2026	16-11-2022
Omgevingsvisie	dec-20
Programmaplan Living Lab Circulair 2019-2023	feb-19
Visie Bedrijventerreinen 2022 – 2030	26-1-2023

Taakvelden thema Economische ontwikkeling en werkgelegenheid

Taakveld (bedragen x € 1.000)	B/L	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
0.64 Belastingen overig	Baten	-608	-608	-608	-608
Totaal 0.64 Belastingen overig		-608	-608	-608	-608
3.1 Economische ontwikkeling	Lasten	672	526	531	531
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling		672	526	531	531
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Baten	-22	-22	-22	-22
Totaal 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur		-22	-22	-22	-22
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	Baten	-299	-299	-299	-299
	Lasten	986	986	886	886
Totaal 3.3 Bedrijfsloket en -regelingen		688	688	588	588
3.4 Economische promotie	Baten	-113	-113	-113	-113
	Lasten	379	379	329	329
Totaal 3.4 Economische promotie		266	265	215	215
Totaal Thema Economische ontwikkeling en werkgelegenheid		994	848	703	703

Thema II – Recreatie en toerisme

Algemeen Recreatie en toerisme

We zetten we ons in voor een aantrekkelijke binnenstad waar bewoners, regionale bezoekers en toeristen graag verblijven. Onze inwoners recreëren vaak in de natuur rondom Veenendaal. Veenendaal investeert samen met gemeenten in de regio in (duurzaam) beheer en toegankelijkheid van natuurgebieden. We investeren samen met de provincie in het wandel- en fietsknooppuntennetwerk. Wat betreft het natuurgebied Kwinteloijen werken we specifiek samen met Rhenen. In samenwerking met het Regionaal Bureau voor Toerisme en met gemeenten in de regio zetten we het gebied Heuvelrug en Vallei en de Grebbelinie op de kaart.

Wat willen we bereiken?

II.a. Veenendaal heeft een aantrekkelijke binnenstad waar bezoekers uit de regio en toeristen graag op bezoek komen.

Wat gaan we daarvoor doen?

II.a.1. Via het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) zetten we (de binnenstad van) Veenendaal en de ons omringende regio op de kaart.

Verbonden partijen Recreatie en toerisme

Dit is niet van toepassing voor dit thema.

Beleid gerelateerd aan thema Recreatie en toerisme

Naam beleidsstuk	Wanneer vastgesteld
Visie Recreatie en Toerisme	in ontwikkeling
Evenementenbeleid 2024 e.v.	oktober 2023 (verwachting)

Taakvelden thema Recreatie en toerisme

Taakveld (bedragen x € 1.000)	B/L	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Lasten	184	184	184	184
Totaal 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		184	184	184	184
Totaal Thema Recreatie en toerisme		184	184	184	184